

OVER DE VERWIJDERING VAN VREEMDE LICHAMEN.

In de clinische les van prof. VAN EBBENHORST TENGBERGEN over de localisatie van vreemde lichamen, wijst de hoogleeraar terecht op de moeielijkheid van de verwijdering, ook nog na de plaatsbepaling met Röntgenstralen.

Het trof mij daarbij, dat in die gevallen, waarin verwijdering langs chirurgischen weg noodzakelijk is, gesproken wordt van *incisie op het vreemde lichaam*, waarbij dan gewezen wordt op het feit, dat men of ter eene of ter andere zijde van het corpus alienum terecht komt. Natuurlijk, hoe zou het ook haast anders kunnen!

Ik heb deze wijze van doen herhaaldelijk gezien, n.l., dat de practicus de ingangsoening (het eventueel nog aanwezige wondje) bezigt, en daar op of van daar uit een rechte incisie maakt. Hij vindt dan het corpus alienum niet, en is genoodzaakt den patient naar een ander te verwijzen. Dit nu zou zeker voor de helft van de gevallen niet noodig zijn, als men zich geliefde te herinneren den raad door prof. KORTEWEG op zijn policlinieken gegeven.

Men bepale Röntgenologisch in twee richtingen loodrecht op elkaar de plaats van het corpus alienum, make dan een boogsgewijze incisie, zóó dat het ingangswondje en de naald daar binnen vallen. De naald en de incisie vormen dan, op de huid geprojecteerd, een pijl en boog.

De huidincisie wordt vervolgens boogsgewijze verdiept, waardoor een lap gevormd wordt. Van tijd tot tijd voelt men voorzichtig met den vingertop in de wond en betast de lap tusschen wijsvinger en duim. Veelal krast het mes over de naald en dan is het doel bereikt. Blijft dit uit, en voelt men de naald ook niet, door de lap in zijn geheel te bewegen, dan is men te oppervlakkig gebleven en langs de naald gegaan. Boogsgewijze verdieping van de wond is dan noodzakelijk.

Het principe is dus: incisie dwars op de richting van de naald, praepareeren van een lap, liefst boogsgewijze, zoodat de naald daarin gevangen wordt. Aldus handelende is het haast niet mogelijk het corpus alienum te missen.

J. VAN CAMPEN.

ARTSEN EN ZIEKENFONDSEN TEN PLATTELANDE.

Het artikel van collega VAN DER BIJL over bovenstaand onderwerp (N. T. v. G. 12 Oct. j.l. bldz. 4838) geeft mij aanleiding te wijzen op een ziekenfondsregeling, die speciaal voor het platteland groote voordeelen biedt en waarvan ik de gunstige werking hier te Boekelo heb leeren kennen. De beide groote industrieën ter plaatse (Boekelosche Stoombleekerij en Kon. Ned. Zoutindustrie) hebben ieder een ziekenfonds, dat per verrichting honoreert. Daarnaast bestaat nog een derde fonds, dat diegenen omvat, die niet in een van de fabrieksfondsen kunnen worden opgenomen. Ook dit honoreert per verrichting. M. i. een veel gezonder systeem dan het abonnementsstelsel. Immers de fondsleden zelf hebben er belang bij, geneeskundige hulp niet meer, dan werkelijk noodzakelijk is, in te roepen. Hoe zuiniger, ook van hun kant, met de ziekenfondsgelden wordt omgesprongen, hoe grooter de kans, dat het fonds op den duur meer voor hen zal kunnen doen. Aan den anderen kant geeft deze toestand den arts het prettige gevoel, dat hij alleen gehonoreerd wordt voor hetgeen hij ook werkelijk doet. Het bezwaar van het abonnementsstelsel, dat men evenveel verdient, of men er veel of weinig voor doet, valt hier geheel weg. Maakt men een visite op verren afstand, dan wordt dit, volgens vooraf overeengekomen regels, extra vergoed. Evenzoo avond- en nachtvisites. Bijzondere verrichtingen, zooals fractuur- en luxatiebehandeling, venaesectie, pleurapunctie, maagheveling e. d. kunnen eveneens gedeclareerd worden. Kort en goed, bij deze regeling maakt het voor den medicus geen enkel verschil, of hij een fonds-, of een particulieren patiënt te behandelen heeft. De bruikbaarheid van dit systeem is, hier te Boekelo, door de uitkomsten bewezen. Het komt mij voor, dat het ook in andere plaatsen tot zijn recht zou kunnen komen. Een groot deel van de bezwaren, die het huidige Ziekenfonds-wezen aankleven, zou er door wegvallen.

C. KOEK.

Het zou inderdaad voor ons aangenamer zijn, als de fondsen ons per verrichting betaalden, vooral als bovendien nog, zooals bij de fondsen van collega KOEK, de